UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CAtalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De sancta Euphemia virgine et martyre. Cap[itulum]. lxxxiiij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70797

Visual Library

¶ De ſancto Nicomede preſbytero ⁊ martyre. Cap.lxxxij.

Nicomedes pſbyter ⁊ martyr paſſꝰ eſt Rome ſub Flacco comite. Hic diſcipulꝰ btī petri apoſtoli eiuſq; predicatione adiutor in chriſti nomine miracula faciebat. Cui vt caſtiſſimo viro beatus petrus ad paſſionē pergens petronillam ſuam filiam cōmēdauit. Cum aūt flaccus comes petronillam in ſuū cōiugiū requiſiſſet: ⁊ virgines ac matronas: vt ipſa requiſiuerat ei miſiſſet: vt eam ad domū ipſius aſſociarent: ipſaq; diuinis ſacramētis ab eodē nicomede pſbytero perceptis expiraſſet: vt ſupra in geſtis petronille dictum eſt pridie kalē. iunij. Turba mulierū q̄ ad eius nuptias celebrādas venerat: exeq̄as ſancte v̄ginis celebrarūt: quā beatus nicomedes ſepeliuit. Et dum poſtmodū verbū dn̄i predicaret inſtanter: tētus eſt a flacco comite tempore domitiani: ꝓ eo potiſſime ꝙ feliculā virginem ab eodem comite paſſam ſepeliſſet: vt ſupra dictuꝫ eſt idibus iunij. Quē tentū dictus comes fecit adduci ad ſacrificandū. Quod cuꝫ facere recuſaret: iubente flacco tādiu plūbatis ceſus eſt: donec ſpm̄ exhalauit. Corpus autē eius in tyberim precipitatū eſt. xvij. kal'. octobris. Hec marcellus petri diſcipulus ſcripſit.

¶ De ſctō Valeriano martyre. Cap.lxxxiij.

Valerianꝰ martyr vnus fuit ex numero illoꝝ quinquagita: qui tēporibus antonini veri imparatoris apud lugdunū in carcere miſſi fuerant cum ſancto photino epiſcopo. Ex quibus chriſtianis ipſe valerianus vna cum marcello martyre patefactis ianuis ab angelo dimiſſus eſt: vt habetur ſupra in paſſione dicti marcelli pridie non̄. ſeptēbris. Quo quidē marcello ꝑ martyriū aſſumpto: dū ipſe valerianꝰ in cellula ſecretiſſima latitaret: ⁊ multos ad chriſti fidē cōuertiſſet: ꝑuenit ad caſtrū tenociū in territorio cabilonēſi: vbi ſcrūs marcellꝰ paſſus fuerat: vbi eſt a militibꝰ priſci ꝓſidis captus: et cū ſacrificare nollet ſtipiti appēſus: ⁊ grauiter exungulatus: tandē in xp̄i cōfeſſione perſiſtēs in eo loco: vbi nūc corpꝰ eiꝰ ſepultū colif: gladio animaduerſus eſt. Qui in eius agone: vt olim ꝓthomartyr ſtephanus vidit celos apertos: et xp̄m ei coronā oſtendere preparatā. Paſſus eſt autē. xvij. kalen. octobris.

¶ De ſancta Euphemia virgine et martyre. Cap.lxxxiiij.

Euphemia virgo filia ſenatoris philophronis in ciuitate calcedonia paſſa eſt tēpore diocletiani imparatoris ſub ꝓconſule priſco. Qui primo in ipſa ciuitate. xlix. xp̄ianos iuuenes detētos vna cū euphemia virgine cū nollent deo marti ſacrificare ꝑ dies viginti in carcere macerauit. Deinde ipſos eductos alapis iu faciem cedi: deinde grauiter flagellari fecit: ipſoſq; vinctos iterū in carcere imperatori puniēdos reſeruauit. De quibꝰ dicef ſſra. viij. kal'. octobris. Quos beata euphemia cum eis pariter detēta viriliter hortabaf. Propter quod ante ꝓconſulē adducta: cū ſacrificare nollet alapis diu ceſa eſt: deinde in carcereꝫ remiſſa. Quā iudex ſecutus et libidine opprimere voluit: ſed ſubito manꝰ eius exaruit. Qui ſe incantatū putās: prepoſitū domus ſue ad eā direxit: vt eam faceret cōſentire. Sed ille carcerē clauſum: nec clauibꝰ aperire: aut ſecuribꝰ frāgere potuit: nec a demonio arreptꝰ ſeipſum dilaniās vix euaſit. Deinde educta poſita eſt ſuper rotam: cuius veſtes carbonibus pleni erāt: et artifex intra rotam ſignū trahentibus dederat: vt quādo ſonū faceret ſimul traherēt: et ſic exeūte igne: veſtes corpus virginis diſſiparēt. Sed nutu dei ferrum quo rota temperabatur: manu decidens ſonū fecit: et continuo trahentibus illis rota artificem cōminuit: et euphemiam illeſam ſeruauit. Tunc parētes artificis ſuppoſito igne ipſam rote alligatā: ſimul cū rota comburere voluerūt. Angelus autē domini de celo deſcēdit: ⁊ rota combuſta euphemiam intactam eduxit: miniſtros quoq; oēs paralyſi percuſſit. Tunc iuſſit eā procōſul in fornacē ardenteꝫ mitti: cuius ignis latitudo. xlv. cubitis extendebaf. Sed ſigno crucis edito: inde illeſa educif: ⁊ in loco excelſo ſtare conſpicitur. Apelianus autē procōſulis aſſeſſor eidem conſuluit: vt eam decollari faceret: dicens virtutem chriſtianoꝝ non niſi ferro vinci poſſe. Erectis ergo ſcalis cum ſoſthenes ⁊ victor ad eam feriendā miſſi eſſent: videntes eam angeloꝝ ⁊ virginuꝫ choris circūdatā: ⁊ immēſo lumine circūfuſam conuerſi ſunt ad chriſtū: ⁊ reuerſi eā percutere noluerūt: vt ſupra in eorum paſſione actum eſt quarto idus ſeptēbris. ¶ Poſt hec priſcus eaꝫ per capillos ſuſpendi fecit: ſed immobilē ꝑmanentē: negato cibo iterū diebꝰ ſeptē in cuſtodia macerauit. Illa v̄o ab angelo quotidie refecta ſeptimo die educta ſubter q̄ttuor magnos lapides poſita eſt: q̄tenꝰ ſicut oliua cōſtringeretur.

Ad cuius oratione͂ lapides vt puluis co͂minuti
ſunt. Quod cernens priſcus ipſam in ꝓfunda͂
fouea͂ proijci iuſſit: vbi tres erant beſtie imma-
niſſime que omne͂ homine͂ deuorarent. Que ſta
tim virgini blandie͂tes iunctis caudis: ei quaſi
cathedra͂ ad ſedendu͂ fecerunt: ⁊ virginem ille-
ſam de fouea eduxeru͂t. Priſcus co͂fuſus vt ea͞z
vel dolo occideret: fecit gladios ⁊ palos acutos
configi ⁊ obſcure ac terra modica operiri: vt il
la ex improuiſo in ipos incidens moreref. Gla
dijs vero ⁊ palis ab angelis alibi tra͂ſpoſitis: eu-
phemia venie͂s ad locu͂ nil leſionis pertulit: mi
niſtri vero incide͂tes interfecti ſunt. Que omnia
du͂ priſcus magie attribueret: iuſſit eam virgis
cedi. Et cu͂ nec ſic ſuperari poſſet: ma͂dauit ea͂
ſerris me͂bratim diuidi: ⁊ in ſartagine membra
torreri: veru͂ angeli dn͂i ſerras confregerunt: ⁊
ignem ſartaginis extinxeru͂t: videns apuleius
proco͂ſule͂ anguſtiari: iuſſit virgine͂ in arenario
mitti: et beſtias ei laxari. Et laxati ſunt ei duo
leones ⁊ due vrſe. Et cu͂ beſtie ei procidentes:
veſtes eius oſcularenf: orauit euphemia vt deꝯ
ea͂ tali martyrio dignaref aſſumere. Sicqꝫ vna
ex vrſis curſum arripie͂s: morſu͞z corporis eius
ſolu͂modo infixit: liuore͂ tn͂ nullu͂ ei fecit. Sicqꝫ
voce celica ipam vocante ſpiritu͂ emiſit. Cuius
corpus pare͂tes rapueru͂t: ⁊ miliario vno a ciui
tate calcedonia ſepelieru͂t. xvi. kalen. octobris.
Cuius meritis omnes iudei ⁊ gentiles eiuſde͂
vrbis in domino crediderunt.

¶ De ſanctis Lucia ⁊ Geminiano martyribus. Cap. lxxxv.

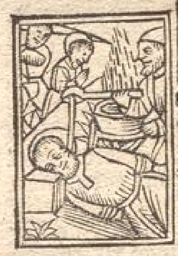

Lucia vidua et geminianus mar
tyres paſſi ſunt in ci
uitate mendula in ꝓuincia ſi-
cilie poſita te͂pore diocletiani
⁊ maximiani imperatoꝝ. Fuit
au͂t beata lucia nobilis in vrbe
roma: que annis. xxxvi. ma͂ſe-
rat vidua: ⁊ annis. lxxv. ꝑman
ſit in hac vita. Qua͂ filius eiꝯ
euprepius diocletiano accuſauit: ꝙ eſſet xp̄ia-
na. Qua͂ imperator detenta͂: ⁊ ante ſe adducta͂
cum no͂ poſſet inducere ad ſacrificandum: iuſ-
ſit in carcerem recludi. Subitoqꝫ fundamenta
carceris co͂mota ſunt: et odor ſuauiſſimus fra-
grauit: voxqꝫ de celo lapſa ipam in domino con
fortauit. Deinde xp̄s ei in ſomnis apparuit: et
celeſtia regna ꝓmiſit. Poſt dies q̄tuor tyberis
fluuius inu͂dauit: ⁊ pars maxima muroꝝ vrbis
corruit. Palatiu͂ quoqꝫ diocletiani impetus aq̄
funditus euertit. Imperator vero qui vrbe tunc
exiuerat hoc audito rediit: ⁊ venie͂s ad carcere͂
vbi lucia detinebaf: ipm apertum inuenit: ⁊ lu-
cem maxima͂ irradiante͂ aſpexit. Educta͂ ergo
ſancta͂ extra vrbem ⁊ deos adorare recuſante͂:
nodoſis fuſtibus cedi fecit. Et ecce qui eam ce
debat: factus eſt lapideus: manꝯ vero carnea re-
manſit vſqꝫ in preſens: vnde ⁊ locus ad manum
carnea͂ vocaf. Imperator vero pene totus aridꝯ
factus eſt. Sed ora͂ti pro eo ſancta ſanitati eſt
reſtitutus. Et cum ad templu͂ iouis accederet:
ad gratias dijs exolue͂das ſubito templu͞z cor-
ruit: ⁊ omnia idola co͂minuta ſunt. Tunc iratus
diocletianus iuſſit ollam erea͂ adduci ⁊ picem:
plumbu͂ ac reſina͂ in eam liquefieri: ⁊ lucia͂ nu-
dam in olla͂ deponi: ⁊ per triduu͂ ignem ſubter
miniſtrari. Quarto vero die lucia a miniſtris ex
olla egreſſa: ac oi͂no illeſa inue͂ta eſt. Qd̄ audi-
ens imperator iratus mandauit ipſam ferro et
plumbo onerata͂ per tota͂ ciuitate͂ duci: ⁊ dei͂de
in equuleo torqueri. Que du͂ ducerec: peruenit
ante domu͂ hois ꝑpotentis nomine geminiani:
in cuius domum. cccxx. ſimulacra era͂t. Et ecce
ſubito columba niuea de celo deſce͂dit: ⁊ ſuper
caput geminiani tertio cruce͂ figurans reſedit.
Qui reſpiciens vidit celum apertu͂: ⁊ ſede͞z dei
omnipote͂tis. Et ſtatim relictis oi͂bus cucurrit
ad locu͂ vbi ia͞z ſancta dei torquebaf: ⁊ ꝓſtratus
pedibus eius ſe chriſtianu͂ aſſeruit ⁊ baptiſmu͂
expetijt. Qui ſtatim detentus vna cu͂ lucia car-
ceri ma͂cipatus eſt. Sacerdos au͂t quida͂ ꝓtha
ſius nomine per noctem ab angelo monitus ad
carcerem acceſſit: ⁊ apertis oſtijs: luceqꝫ de ce-
lo profuſa: ac odore aromatu͂ refragra͂te: fonte
quoqꝫ de terra erumpe͂te: geminianum baptiza
uit: quem lucia de ſacro fonte ſuſcepit. ¶ Poſt
tertiu͂ diem ambo de cuſtodia educunf: ⁊ iteru͂
penis afficiunf: ſed ab angelo coronis de celo
ſibi impoſitis laureanf. Cum au͂t eos imperator
iterum in carcere recluſiſſet: ⁊ extra vrbe͂ equi-
taret: dum perueniſſet ad ponte͂ gallarium: iudi
cio dei pons cecidit: ⁊ multis in fluuio necatis
ipſe vix cu͂ paucis euaſit. Cuius prefectus no-
mine pyropogon pamphilus natione luciam ⁊
geminianum nolentes dijs immolare ceruici-
bus contu͂di fecit. Et ſtatim facto nimio terre-
motu camera fori corruit: et prefectum cu͂ qua-
draginta ex miniſtris oppreſſit. Lucia vero cum
Geminiano illeſa permanſit: quos tumultus
populi ereptos liberauit. ¶ Poſt annum vero
ſancti martyres ab angelis in ſiciliam inſulam
perducunf: et in monte tauromenio dimittun-
tur: indeqꝫ venerunt ad predium aleſinum: vbi
filiam cuiuſdam eucarpionis a ſpiritu inmun-
do decennio vexatam liberauerunt. Altera vero
die peruenerunt ad fluuium pſimiphum: et
cum nimium inundaret: oratione facta aqua ſte
tit: et ſancti ſuper vndas ſiccis pedibus tranſ-
ierunt: et peruenerunt ad mendulam ciuita-
tem: vbi multos infirmos curabant: et demo-
nia clamantia eijciebant: eoſqꝫ omnes ad chri-
ſtum conuertebа͂t. Quod audiens iudex nomi-
ne aprophaſius iuſſit omnes qui conuerſi fue-
rant decollari numero ſeptuagintaqnqꝫ: q̄ mox
vt domu͞z redibat ex equo colapſus ⁊ mortuus